

Οι B2B Ηλεκτρονικές Αγορές με απλά λόγια

Κουργιαντάκης Μάρκος

Υποψήφιος Διδάκτορας Τμήματος
Οικονομικών Πανεπιστημίου Κρήτης-
Συνεργάτης του Επιμελητηρίου για τη δημιουργία του
Ηλεκτρονικού Κέντρου Εμπορίου Κρήτης

Μέχρι το τέλος του 2003, περίπου το 10% των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων προβλέπεται ότι θα χρησιμοποιούν, περιοδικά ή σε μόνιμη βάση, ηλεκτρονικές αγορές. Αν δεν ανήκετε σε αυτό το 10%, μάθετε στη συνέχεια τα βασικά στοιχεία των ηλεκτρονικών αγορών και προετοιμαστείτε για να εκμεταλλευτείτε τις ευκαιρίες που σας προσφέρουν.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ B2B ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ;

Μια ηλεκτρονική αγορά δεν είναι τίποτα άλλο από ένα ηλεκτρονικό μέρος (έναν δικτυακό τόπο) συγκέντρωσης αγοραστών και προμηθευτών, στον οποίο υπάρχει η δυνατότητα εμπορικών συναλλαγών. Οι B2B ηλεκτρονικές αγορές αναφέρονται στο δια-επιχειρηματικό (Business to Business) ηλεκτρονικό εμπόριο, δηλ. τόσο οι αγοραστές, όσο και οι προμηθευτές που συμμετέχουν σε αυτές είναι επιχειρήσεις.

Μέσω του Διαδικτύου, οι B2B ηλεκτρονικές αγορές προσφέρουν στις επιχειρήσεις-αγοραστές ευκολόχρηστους ηλεκτρονικούς μηχανισμούς αναζήτησης, εύρεσης, παραγγελίας και πληρωμής των προϊόντων που τους ενδιαφέρουν, ενώ στις επιχειρήσεις προμηθευτές εύκολους μηχανισμούς καταγραφής των προϊόντων που εμπορεύονται. Πρέπει να σημειωθεί, ότι αν δεν υπάρχει δυνατότητα ηλεκτρονικών εμπορικών συναλλαγών, τότε ο δικτυακός τόπος που συγκεντρώνει αγοραστές και προμηθευτές δεν θεωρείται ηλεκτρονική αγορά, αλλά μια πύλη (portal) που παρέχει πληροφορία ή / και επικοινωνία ανάμεσα στις επιχειρήσεις.

Σήμερα, όλες οι B2B ηλεκτρονικές αγορές, εκτός από τη δυνατότητα ηλεκτρονικών συναλλαγών, προσθέτουν συνεχώς νέες υπηρεσίες και εργαλεία για την καλύτερη εξυπηρέτηση και συνεργασία των μελών τους. Τέτοιες υπηρεσίες είναι οι προβλέψεις των τάσεων της αγοράς, οι υπηρεσίες διαδικασιών εφοδιαστικής διαχείρισης (logistics), οι υπηρεσίες ολοκλήρωσης των πληροφοριακών συστημάτων που διαθέτουν οι επιχειρήσεις-μέλη, κ.ά.

ΕΙΔΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ

Οι B2B ηλεκτρονικές αγορές διακρίνονται σε διάφορα είδη με βάση κάποια κριτήρια. Έτσι, μπορούν να διακριθούν:

A. Με βάση τον κλάδο δραστηριότητάς τους σε κάθετες και οριζόντιες

Οι κάθετες ηλεκτρονικές αγορές είναι αφιερωμένες σε έναν μόνο κλάδο (βιομηχανία) ή σε ένα κομμάτι του κλάδου. Για παράδειγμα, υπάρχουν αγορές για την χημική βιομηχανία στο σύνολό της, αλλά και αγορές μόνο για την προμήθεια χημικών αναλυτικών οργάνων. Από την άλλη, στις οριζόντιες αγορές συμμετέχουν επιχειρήσεις ανεξαρτήτως κλάδου και είναι συνήθως ηλεκτρονικές αγορές για την διακίνηση υπηρεσιών ή προϊόντων γενικής χρήσης, όπως είδη γραφείου, μηχανοργάνωσης, κτλ.

Β. Με βάση το καθεστώς ιδιοκτησίας ή διαχείρισης σε:

➤ **Ανεξάρτητες (ή τρίτης οντότητας):**

Είναι ηλεκτρονικές αγορές που δημιουργούνται και ανήκουν σε μια ανεξάρτητη τρίτη οντότητα που δεν είναι ούτε πωλητής ούτε αγοραστής. Συνήθως, η τρίτη οντότητα είναι κάποιος πάροχος τεχνολογικών εφαρμογών, ο οποίος παρέχει στους συμμετέχοντες ηλεκτρονικές υπηρεσίες αγοραπωλησιών και προστιθέμενης αξίας. Οι ανεξάρτητες αγορές, οι οποίες μπορεί να είναι οριζόντιες ή κάθετες, αποτελούν την πλειοψηφία των ηλεκτρονικών αγορών.

- **Κοινοπραξιών** (consortia e-marketplaces): Λειτουργούν ως κοινότητες που ιδρύονται από μερικούς μεγάλους συμμετέχοντες (πωλητές ή αγοραστής) που ενώνουν τις δυνάμεις για να εξυπηρετήσουν τις εμπορικές τους ανάγκες. Για παράδειγμα, μεγάλες αυτοκινητοβιομηχανίες (Ford, Daimler Chrysler, Renault, κ.ά.) δημιούργησαν την ηλεκτρονική αγορά Convisint για να συναλλάσσονται ηλεκτρονικά με τους αναρίθμητους προμηθευτές τους σε όλο τον κόσμο.
- **Εταιρικές:** πρόκειται για ηλεκτρονικές αγορές που δημιουργεί μια μόνο επιχείρηση για να ολοκληρώσει ηλεκτρονικά την συνεργασία της με τους εμπορικούς της συνεργάτες (προμηθευτές – πελάτες).

Γ. Με βάση την ευκολία εισόδου των συμμετεχόντων σε δημόσιες ή ιδιωτικές.

Στις δημόσιες (ή ανοιχτές) αγορές, η συμμετοχή είναι ανοιχτή προς όλες τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, ενώ στις ιδιωτικές (ή κλειστές) συμμετέχουν μόνο κλειστές ομάδες επιχειρήσεων. Σχεδόν όλες οι ανεξάρτητες αγορές είναι δημόσιες, ενώ οι εταιρικές και οι ηλεκτρονικές αγορές κοινοπραξιών είναι συνήθως κλειστές.

ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Τα κυριότερα μοντέλα εμπορικών συναλλαγών στις ηλεκτρονικές αγορές είναι οι ηλεκτρονικοί κατάλογοι, οι ηλεκτρονικές δημοπρασίες και οι ανταλλαγές.

Στους **ηλεκτρονικούς καταλόγους (e-catalogues)** περιγράφονται πλήρως τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που προσφέρονται από τους πωλητές. Οι αγοραστές επιλέγουν τα προϊόντα που επιθυμούν από τους καταλόγους και στο τέλος πραγματοποιούν ηλεκτρονικά την παραγγελία τους.

Οι **ηλεκτρονικές δημοπρασίες (auctions ή online bidding)** πραγματοποιούνται με τη γνωστή διαδικασία των δημοπρασιών. Ο προμηθευτής προσφέρει μια συγκεκριμένη ποσότητα προϊόντων σε μια ηλεκτρονική δημοπρασία που πραγματοποιείται σε προκαθορισμένη χρονική περίοδο. Οι υποψήφιοι αγοραστές υποβάλλουν τις προσφορές τους και η προσφορά που ανταποκρίνεται καλύτερα στους όρους που έθεσε ο προμηθευτής (συνήθως αυτή με την υψηλότερη τιμή πώλησης) κερδίζει τη δημοπρασία. Στις ηλεκτρονικές αγορές υπάρχουν και οι **αντίστροφες δημοπρασίες (reverse auctions)**, όπου οι αγοραστές ανακοινώνουν ένα προϊόν ή μια υπηρεσία που επιθυμούν να αγοράσουν. Οι πωλητές υποβάλλουν προσφορές και η προσφορά με την μικρότερη τιμή πώλησης κερδίζει.

Τέλος, στις **ανταλλαγές (exchanges)** οι πωλητές ή οι αγοραστές υποβάλλουν online ένα αίτημα πώλησης ή αγοράς. Το αίτημα είτε τίθεται σε έναν κατάλογο σχετικό με την γεωγραφική περιοχή του υποβολέα ή τον τύπο του προϊόντος, είτε αποστέλλεται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στους άλλους συμμετέχοντες στην ηλεκτρονική αγορά. Οι αποκρίσεις στο αίτημα, δηλ. οι προσφορές, μεταφέρονται και πάλι ηλεκτρονικά στον υποβολέα του αιτήματος, ο οποίος και αποφασίζει την καλύτερη για αυτόν προσφορά.

ΕΣΟΔΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ

Τα κύρια έσοδα των ηλεκτρονικών αγορών προέρχονται είτε από τις συνδρομές των επιχειρήσεων-μελών (ετήσια συνδρομή), είτε από ποσοστά επί των συναλλαγών που πραγματοποιούνται σε αυτές (συνήθως 2-5% για κάθε συναλλαγή), είτε από έναν συνδυασμό των παραπάνω. Οι ηλεκτρονικές αγορές μπορούν επίσης να κερδίσουν από τις ηλεκτρονικές διαφημίσεις που προβάλλονται στην ηλεκτρονική αγορά ή από τη επιπλέον χρέωση υπηρεσιών, όπως την παροχή κλαδικών μελετών, συμβουλευτικών υπηρεσιών, πιστωτικών υπηρεσιών, υπηρεσίες μεταφορών, κ.ά.

ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Τα οφέλη από τη συμμετοχή σε μια B2B ηλεκτρονική αγορά πηγάζουν από τη διαφάνεια που προσφέρουν οι ηλεκτρονικές αγορές (σε τιμές, διαθεσιμότητα, κ.ά), τη δυνατότητα προβολής και συναλλαγών σε παγκόσμιο επίπεδο μόνο με απλά “κλικάρια” και τη δυνατότητα συναλλαγών 24 ώρες τη μέρα 7 ημέρες την εβδομάδα. Ενδεικτικά, αγοραστές και πωλητές ωφελούνται από:

- Τη **μείωση του κόστους και του χρόνου** συναλλαγών.
- Την **εύρεση καλύτερων τιμών** και γενικότερα προσφορών.
- Την **εύρεση νέων προμηθευτών ή αγοραστών** από την εγχώρια ή την παγκόσμια αγορά και τη δυνατότητα απευθείας ηλεκτρονικών διαπραγματεύσεων μαζί τους.
- Την **παρακολούθηση των τάσεων** της αγοράς.
- Την **καλύτερη και οικονομικότερη προώθηση** των προϊόντων τους.
- Την ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας στο Internet **χωρίς** την ανάπτυξη εφαρμογών ηλεκτρονικού επιχειρείν από την επιχείρηση.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Αυτή τη στιγμή, στο Διαδίκτυο υπάρχουν πάρα πολλές ηλεκτρονικές αγορές όλων των τύπων, για κάθε προϊόν, εγχώριες ή παγκόσμιες. Η επιλογή της κατάλληλης αγοράς πρέπει να βασιστεί στις διαφορετικές ανάγκες που έχει κάθε προϊόν και κάθε επιχείρηση. Ανεξάρτητα όμως από αυτό, πριν την τελική επιλογή, θα πρέπει να ληφθούν πολύ σοβαρά υπόψη **το επίπεδο ασφαλείας και εμπιστοσύνης** μεταξύ των συναλλασσομένων που προσφέρει κάθε ηλεκτρονική αγορά.

Οι πιο γνωστές ελληνικές ηλεκτρονικές αγορές είναι αυτές της CosmoOne (www.cosmoone.gr), της be24 (www.be24.gr) και η κάθετη αγορά της Yassas (www.yassas.com). Επισκεφθείτε τις, μάθετε περισσότερα και ετοιμαστείτε για τις πρώτες κρητικές ηλεκτρονικές αγορές του Κέντρου Ηλεκτρονικού Εμπορίου Κρήτης στα μέσα του 2004.